

AS Lääne-Tallinna Keskhaigla
keskhaigla@keskhaigla.ee

15.03.2024 nr 11.2-46/24/200

VAIDEOTSUS

Tuginedes perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi *STS*) § 51 lõikele 2, tervise- ja tööministri 28.09.2021 määruse nr 40 „Tervishoiu hädaolukordadeks valmistumise korraldamine haiglavõrgu kavas nimetatud haiglates” toetuse andmise tingimused avatud taotlemisel“ (edaspidi *meetme määrus*) §-le 4 ning haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) §-le 73 ja 85 punktile 1, **Riigi Tugiteenuste Keskus** (edaspidi ka *RTK* või *rakendusüksus* või *vaide lahendaja*)

otsustab:

rahuldada Aktsiaselts Lääne-Tallinna Keskhaigla vaie ja tunnistada rakendusüksuse 20.12.2023 otsus finantskorrektsiooni tegemise ja taotluse rahuldamise otsuse muutmise kohta nr 11.2-46/23/1532 kehtetuks.

Käesoleva vaideotsusega mitte nõustumisel võib esitada kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustiku § 47 lõike 2 kohaselt 30 päeva jooksul vaideotsuse teatavaks tegemisest arvates.

1. Vaide läbivaatamise alus ning vaide esitaja taotlus

1.1. STS § 51, HMS § 73 ning meetme määruse § 4 alusel vaatas RTK läbi **Aktsiaseltsi Lääne-Tallinna Keskhaigla** (edaspidi ka *toetuse saaja* või *vaide esitaja* või *hankija*) 19.01.2024 esitatud **vaide** RTK 20.12.2023 otsusele finantskorrektsiooni tegemise ja taotluse rahuldamise otsuse muutmise kohta nr 11.2-46/23/1532 (edaspidi *FKO*) **projektis nr 2014-2020.15.01.21-0161 „Isolatsioonipalatite ehitamine ja elektrigeneraatori soetus AS Lääne-Tallinna Keskhaiglas“** (edaspidi *projekt*).

1.2. Vaide esitaja taotleb vaites FKO tühistamist ja selles nimetatud asjaolude suhtes menetluse lõpetamist.

2. Asjaolud

2.1. Toetuse saaja viis avatud hankemenetlusena läbi riigihanke nr 260495 „AS Lääne-Tallinna Keskhaigla Merimetsa Nakkuskliiniku isolatsioonipalatite rekonstrueerimisprojekti ehitustööd“ (edaspidi *hange*; hanketeade avaldatud 17.02.2023), mille tulemusel sõlmiti edukaks tunnistatud pakujaga töövõtuleping maksumusega 3 871 212,82 eurot (KM-ta).

2.2. Hankemenetluse läbiviimise ajal, enne pakkumuste esitamise tähtpäeva saabumist, esitasid hankest huvitatud ettevõtjad toetuse saajale riigihangete registri (edaspidi ka *RHR*) vahendusel küsimusi riigihanke alusdokumentide (edaspidi *RHAD*) kohta. Rakendusüksuse hinnangul on hankija mõnele küsimusele vastates andnud hankest huvitatud ettevõtjatele ostetavate toodete kohta uut informatsiooni, mida RHAD ei sisaldanud, aga mis oli vajalik pakkumuse koostamiseks. Rakendusüksus leidis, et sellega on toetuse saaja rikkunud riigihangete seaduse (edaspidi *RHS*) § 46 lõikes 3 sätestatud keeldu RHADi selgitustega muuta ja § 3 punktides 1 ja 2 sätestatud üldpõhimõtteid.

2.3. Eeltoodud põhjustel luges rakendusüksus **FKO-s** mitteabikõlblikuks 5% hankega seotud kuludest, s.o **103 506,34 eurot**, millest Euroopa Regionaalarengu Fondi toetus moodustab 100%, ning vähendas mitteabikõlbliku toetuse ulatuses projekti eelarvet. Sellega seoses muudeti ka projekti taotluse rahuldamise otsust.

3. Vaide põhjendused

Vaide esitaja leiab, et FKO on õigusvastane järgmistel põhjustel:

3.1. Rakendusüksus ei ole tuvastanud ega ole ka kompetentne tuvastama *RHS* § 46 lõikes 3 sätestatud asjaolusid, s.o kas vastused sisaldasid teavet, ilma milleta ei ole pakkumuste esitamine võimalik või muutuksid juba esitatud pakkumused RHAD-le mittevastavaks või muutuks nende sisu. Hankija ei muutnud selgitustega RHADi. Vastused hõlbustasid pakkumuse esitamist, sest täpsustati materjali või marki, mis oli ehitusprojekti olemas, aga pakkumuse oleks saanud esitada ka ilma vastusteta.

3.2. Läbipääsusüsteemi osas on hankija seisukohal, et tema poolt edastatud info ei olnud pakkumuse esitamiseks vajalik, kuna vajalik info oli olemas RHAD koosseisus olevas nõrkvoolu põhiprojekti punktis 2.6, joonistel ja skeemis. Viidatud info kohaselt oli tegemist Eestis üldlevinud standardile vastava läbipääsusüsteemiga. Kuna standardile vastavate kaardilugejate hind on ühesugune ja kaardilugejate kogus ei muutunud, siis rahaline mõju puudub.

3.3. Läbipääsukaartide osas on hankija seisukohal, et ainuüksi ettevõtja küsimusest nähtuvalt oli tegemist täpsustusega, millel rahaline mõju puudub.

3.4. Ravimikülmikute osas oli hankija hinnangul protseduuriruumide joonistel vajalik info olemas, sest joonistel on külmiku mõõtudel selgelt arusaadav, et tegemist on suure külmikuga. Seega puudub ka rahaline mõju.

3.5. Teise korruse aluspõrandate osas märgib hankija, et vastavalt ehitusprojektile tuleb ruumide pealispõrand lammutada ja ehitada uued põrandad. Pealispõranda lammutamisel selgub põranda aluskonstruksioonide seisukord. Tehnilises kirjelduses on öeldud, et töövõtja peab arvestama muudatus- ja lisatöödega. Kuna tegemist on rekonstrueerimistöödega, siis on tavapärane, et konstruktsioonide avamisel võib tekkida lisatööd, mis üldjuhul kaetakse reservi arvelt. Reaalne vajadus selgub ehitustööde käigus.

3.6. Akustiliste plaatide katete osas on hankija seisukohal, et katete vahe on tugevus, kuid akustilised parameetrid on samad. Hankija jaoks ei ole vahet, mis kattega akustilised plaadid on ja sellest tulenevalt ei ole projektis täpset marki ka välja toodud. Vastuse rahaline mõju puudus, kuna hankijale sobisid kõik Akusto Wall C ja hankija ei nõudnud kõige tugevama katte lahendust.

3.7. Patsiendipaneelide osas selgitab hankija, et vastusel puudub rahaline mõju, sest tegemist oli joonise EL-041_1k_jõud selgitusega. Viidatud jooniselt on selgelt aru saada, et paneelide pikkused on erinevad ja jäävad vahemikku 1600 – 3400 mm. Hankijale jäi küsimus arusaamatuks ja selguse huvides täpsustas, et pikim võimalik osa on ~3400 mm.

3.8. Hankija ei nõustu rakendusüksuse seisukohaga, et võimaliku rikkumise rahalise mõju täpset

suurust ei ole võimalik hinnata. Vaidlusaluste küsimuste ja vastuste rahaline maht on alla 1% ehitustööde maksumusest. Hankijale on arusaamatu, miks teda sanktsioneeritakse 5%-lise korrektsiooniga. Rakendusüksus ei ole korrektsioonimäära leidmisel teostanud kaalutlusõigust nõuetekohaselt ega ole järginud proportsionaalsuse põhimõtet, sest 5%-line korrektsioon on selgelt ebaproportsionaalne.

4. RTK seisukohad

4.1. Vastavalt STS § 51 lõikele 1 ning kooskõlas HMS §-ga 83 kontrollitakse vaiet läbi vaadates haldusakti andmise õiguspärasust ja otstarbekust. HMS § 54 kohaselt on haldusakt õiguspärane, kui ta on antud pädeva haldusorgani poolt andmise hetkel kehtiva õiguse alusel ja sellega kooskõlas, proportsionaalne, kaalutlusvigadeta ning vastab vorminõuetele.

4.2. Vaidluse all on küsimus, kas hanke teabevahetuses avaldatud selgitustega on antud uut teavet, ilma milleta ei ole pakkumuste esitamine võimalik või muutuksid juba esitatud pakkumused RHAD-le mittevastavaks või muutuks nende sisu, st on rikutud RHS § 46 lõiget 3, ning juhul, kui tegemist on sellise uue teabe andmisega, siis kas kõnealune olukord väärib finantskorrektsiooni tegemist. Kuivõrd rikkumine puudutab kuute teabevahetuses antud vastust, mille osas on vaide esitaja andnud vaides mh selgitusi, et vastuses edastatud teave oli RHAD-s kas olemas või RHAD-s esitatud andmete alusel tuletatav, siis peab vaide lahendaja vajalikuks kontrollida iga etteheidetava selgituse juures selle andmise aluseid lähtuvalt vaide põhjendustest ja hankega seotud dokumentidest, sh RHADi koosseisus olevast põhiprojektist.

4.3. Ettevõtja esitas 08.03.2023 järgmise küsimuse (RHR ID 723965): „*1. Nõrkvoolu põhiprojektis „Töö: 22-15, Dokumendi nr.: EN-3-01, 30.01.2023“ seletuskirjas on öeldud, et kaardilugejad tuleb täpsustada Tellijaga. Millise tootja ja mis mudeli kaardilugejaid konkreetselt tuleb pakkuda?*“. Hankija vastas järgmiselt: „*1. Kaardilugejad peavad lugema olemasolevaid kontaktivabu kiipkaarte- i-Class, 37 bit-wiegand, site code. Ühendus teostada uuel paigaldisel OSDP lahendusena. Soovituslikult peaks olema HID iCLASS SE R10, selle toimimine vastavas seadistuses on tagatud ja kontrollitud. Loomulikult on võimalik kasutada samaväärseid lugejaid kuid funktrionaalsus olemasolevate kaartidega peab olema tagatud.*“.

Vaides selgitas hankija, et vastuse andmisel on tuginetud nõrkvoolu põhiprojekti punktis 2.6 avaldatud infole „*Nakkuskliiniku hoones nähakse ette läbipääsusüsteem. Kasutatakse integreeritud valvesignalisatsioonisüsteemi ja läbipääsusüsteemi. Läbipääsusüsteem peab olema läbi LAN võrgu hallatav ja toetama MIFARE ehk ISO/IEC 14443 standardis kaarte.*“.

Küsimusele antud vastusest nähtuvalt on hankija selgitanud, millised läbipääsukaardid on tal kasutuses ning märkinud, et uued kaardilugejad peavad olemasolevaid kaarte lugema. Nõrkvoolu põhiprojekti seletuskirjas on märgitud, et läbipääsusüsteem on integreeritud. Seda on võimalik mõista selliselt, et hankija oodatavaks tulemuseks oli saada ühtne ja terviklik süsteem olemasolevaga, st kasutada selleks ka hankija olemasolevaid kiipkaarte. Seega oli hankijal asjakohane selgitada, mis kaardid tal kasutuses on. Märkides RHAD-s, et pakutav läbipääsusüsteem peab toetama ISO/IEC 14443 standardile vastavaid kaarte, pidi hankija olema veendunud, et kõnealuse standardi nõuded hõlmavad ka hankija kasutuses olevaid kaarte. Arvestades, et ISO/IEC 14443 standard hõlmab ulatuslikult erinevaid läbipääsusüsteeme ja hankija kinnitusel on need Eestis tavapärased (vaide lahendaja ei tuvastanud vastupidist), siis isegi juhul, kui eeldada, et hankija kasutuses olevad kaardid sellele standardile ei vastanud, siis pidi selgitusele tuginedes pakutava ja hankija olemasolevatele kaartidele vastava läbipääsusüsteemi näol tegemist olema märksa piiratuma levikuga kaardilugejatega. Sellisel juhul võib pigem eeldada, et pakutavate toodete maksumus on kallim.

Veebist kättesaadava info kohaselt on LAN võrguga võimalik luua vaid OSDP lahendust. Seega täpsustas hankija juba RHAD-s kättesaadavat infot.

Muus osas on hankija andnud vastuses soovitusliku iseloomuga teavet, mida ei saa pidada selliseks infoks, mida valdkonnas tegutsev ja vastava ala teadmisi omav pakkuja ei oleks juba teadnud või mis ei oleks talle hõlpsasti leitav. Ei ole eluliselt usutav, et vastuses antud soovitude toel said teabevahetuses osalenud ettevõtjad esitada pakkumuse oluliselt odavamalt kui mõni teine, teabevahetuses mitte-osalenud pakkuja.

Seega kaardilugejaid puudutava küsimuse-vastuse osas on vaide lahendaja seisukohal, et hankija ei andnud vastuses sellist infot, mis poleks olnud RHAD-st tuletatav või mis oleks käsitletav uue infona RHS § 46 lg 3 tähenduses.

4.4. Ettevõtja esitas 08.03.2023 järgmise küsimuse (RHR ID 723965): „2. Nõrkvoolu põhiprojektis „Töö: 22-15, Dokumendi nr.: EN-3-01, 30.01.2023“ seletuskirjas on öeldud, et läbipääsusüsteem peab sisaldama kontaktivabu kaarte ja kogus täpsustada vastavalt kasutajate arvule. Kas kaarte on ka vaja tegelikult arvestada või on need Tellija hankes? Kui kaardid peavad ehitaja töövõtus sisalduma, siis palun täpsustada täpne mudel ja kogus.”. Hankija vastas järgmiselt: „Kaarte lisada ei ole vaja, meil on oma corp kaardid, eelpoolnimetatud i-Class, 37 bit ja site koodiga. Peab olema tagatud olemasolevate kaartide kasutamine.“.

Vaide lahendaja hinnangul on nõrkvoolu põhiprojekti punktis 2.6 esitatud selgitust kontaktivabade kaartide kohta võimalik mõista ka selliselt, et läbipääsusüsteem peab toimima kontaktivabade kaartidega ning süsteemis kasutatavate kaartide kogust tuleb hankijaga täpsustada.

Isegi, kui tõlgendada seletuskirjas esitatut viisil, et mõeldud oli pakkuja poolt hankijale pakutavaid kaarte, siis tuleb arvestada, et olukorras, kus kogust polnud RHAD-s ette antud, pidid kõik pakkujad ja hankest huvitatud isikud lähtuma sellest, et pakutavate kaartide kogus võib olla ka 0. Sellisel juhul kaarte poleks üldse pakkuma pidanud, mis omakorda tähendab, et pakkumuse maksumus oluks kaartide maksumuse võrra väiksem. Oma vastuses ettevõtjale hankija ka kinnitas, et kaarte pole vaja, mistõttu realiseeruski RHAD-st tuletatav olukord, et pakutavate kaartide kogus võib olla 0.

Lisaks ei ole eluliselt usutav, et niivõrd mahukas ehitustööde hankes, millest läbipääsusüsteem, sh võimalikud läbipääsukaardid moodustavad üksnes väga väikese ja ebaolulise osa, võis mõni hankest huvitatud isik pakkumuse esitamisest tervikuna loobuda seetõttu, et läbipääsukaartidega seonduv info oli nõrkvoolu põhiprojekti seletuskirjas mitmeti mõistetav või ta ei saanud aru, kui palju kaarte peab süsteem üldse sisaldama või pakkuja pakkuma.

Seega on vaide lahendaja arvamusel, et läbipääsukaarte puudutavas küsimuses-vastuses ei ole hankija andnud RHS § 46 lõikes 3 nimetatud keelatud infot.

4.5. Ettevõtja esitas 08.03.2023 järgmise küsimuse (RHR ID 724057): „Palun täpsustada ravimikülmikute maht liitrites.“. Hankija vastas küsimusele järgmiselt: „500 liitrit või rohkem“.

Vaides on hankija selgitanud, et protseduuriruumide joonistelt on külmikute mõõdud näha. RTK nõustub hankijaga, et külmikute maht on antud arhitektuurse osa põhiprojektis protseduuriruumide joonistel ning nende kaudu oli külmiku ligikaudne maht võimalik hõlpsasti välja arvutada ja see ületas suuremate külmikute puhul oluliselt 500 liitrit, täpselt nii nagu hankija ka ettevõtja küsimusele vastas.

Vaide lahendaja peab siiski vajalikuks täpsustada, et vastavalt joonisele on protseduuriruumis nr 131 (joonisel märgitud ruumi numeratsioon) ette nähtud ka väiksemate mõõtmetega külmik. Seega ei ole õige vaide esitaja väide, et nõutud oli vaid suurte mõõtmetega külmikuid. Samas on ka väiksema külmiku mõõde arvestades ilmselge, et see külmik ei saa olla oma mahult selline nagu hankija teabevahetuses antud vastuses märkis, mistõttu pidi teabevahetuses osalevatele ettevõtjatele olema arusaadav, et hankija on vastanud vaid suuremate mõõtudega külmikute kohta, st andnud RHAD-st tuletatava info edasi osaliselt. See aga ei ole käsitletav RHS § 46 lõikes 3 nimetatud keelu rikkumisena.

4.6. Ettevõtja esitas 13.03.2023 järgmise küsimuse (RHR ID 725388): „*Kohapealsel vaatlusel olid 2. korruse koridori (ruumid 221, 222, 229, 224, 235, 245, 242) aluspõrandad üsna halvas seisukorras (kriuksuvad ja vapuvad). Projekti järgi ei ole nendes ruumides põranda aluskonstruksioonide ehitust ettenähtud, ehk aluskonstruksioon peaks jääma olemasolev. Palume kinnitust, et aluskonstruksioone ei vahetata, teostatakse ainult põrandakatte vahetus.*“. Hankija vastas järgmiselt: „*Nende ruumide aluspõrandad tuleb asendada. Aluseks võtta sarnaste ruumide tüüplahendused*“.

Vaides on hankija viidanud ehitusprojektile ja selgitanud, et selles oleva info kohaselt tuli 2. korruse ruumide pealispõrand lammutada ja ehitada uued põrandad ning et pealispõranda lammutamisel selgub põranda aluskonstruksioonide seisukord. Ühtlasi selgitas hankija, et tehnilise kirjelduse kohaselt peab töövõtja arvestama muudatus- ja lisatöödega.

Vaide lahendaja nõustub hankija põhjendustega. Põhiprojekti arhitektuurse osa seletuskirja punktis 4.5 on märgitud, et „*Maapealsetel korrustel on ruume, kus pealispõrand lammutatakse ja rajatakse uued põrandad. Pealispõranda lammutamisel eemaldatakse ka kogu vahekiht (räbu, ehitusjäätmel, soojustus vms.), mis jääb kandva aluspõranda peale.*“. Viidatud tekstist ei tulene, et uute põrandate ehitamise korral tuleb aluspõrandad igal juhul välja jätta. Põrand koosneb tavapäraselt terviklikult kõikidest kihtidest, st nii pealispõrandast kui aluspõrandast ja nende vahele jäävatest vahekihtidest. RHAD-s ei ole toodud teistsugust lähenemist, seega tuleb lähtuda tavapärasest käsitlusest. Eelmärgitud seletuskirja teksti teist lauset on võimalik tõlgendada ka viisil, et see täpsustab sellele eelnevat, üldise nõudena esitatud lauset, märkides juhud, mille korral jääb aluspõrand uue põranda rajamisel siiski alles, s.o juhtudel, kui aluspõrand on kandev. Seletuskirjast tulenevalt tuleks ka kandva aluspõranda korral pealis- ja aluspõranda vahele jääv vahekiht eemaldada.

Vaide lahendaja on lisaks tuvastanud, et põhiprojekti ehituskonstruksioonide seletuskirja p 2.4 kohaselt „*Esimese ja teise korruse palatite ning nende juurde kuuluvate lüüside ja tualettruumide põrandad renoveeritakse, see tähendab olemasolevad põrandad lammutatakse kuni vahelae kandva konstruktsioonini.*“. On ilmselge, et vahelae kandev konstruktsioon ei ole samastatav aluspõrandaga, seda enam, et samas punktis selgitatakse ka seda, mis materjale kasutatakse põranda ehitamisel, nt tualettruumide põrandad on kavandatud „ujuva“ raudbetoonpõrandaga, mis valatakse kandekonstruktsioonide peale paigaldatud 100mm paksuse vahtpolüstüreenplaadi peale.

Vaides esitatud põhjenduste kohaselt eeldas hankija, et ei ole teadlik kõikide põrandate seisukorrast, mistõttu nägi tehnilises kirjelduses ettenägelikult võimaluse muudatus- ja lisatöödeks. Vaide lahendaja hinnangul on mõisteta hankija tegevus, kuivõrd ehitise olemasolevat seisukorda pole võimalik kunagi lõpuni ette näha.

Vaide lahendaja hinnangul ei ole hankija vastuses ettevõtja küsimusele andnud uut infot, mis ei olnud juba RHAD-s või sellest tuletatav.

4.7. Ettevõtja esitas 16.03.2023 järgmise küsimuse (RHR ID 726292): „*Kas kleebitavad akustilised plaadid Akusto Wall C peaksid olema Akutex või Texona kattega?*“. Hankija vastas järgmiselt: „*Akutex kattega*“.

Vaides selgitas hankija, et Akusto Wall C katted jagunevad kolmeks: Akutex, Texona või Super G. Kõigi nende parameetrid on samad, aga erinevus seisneb tugevuses. Hankijale sobisid kõik variandid ja seetõttu ei toodud RHAD-s välja ka täpset marki.

Põhiprojekti arhitektuurse osa palatite-tüüpne-WC joonisel on märgitud, et „*akustiline seinapaneel ühel pool seintes, /... /Akusto Wall C*“. Seega ei ole hankija ette andnud konkreetset mudelit, vaid pakkujatel oli võimalus pakkuda nende hinnangul sobivamat.

Lisaks tuvastas vaide lahendaja põhiprojekti arhitektuurse osa 1. ja 2. korruse siseviimistlustabelite seinte kirjeldusest, et seal on nimetatud seinaplaatidena „*Ecopon Akusto One*“. Akusto tootja

veebilehel oleva info kohaselt on Akusto One plaadid saadaval variantides Akutex ja Texona, kusjuures erinevus seisneb tõepoolest plaadi tugevuses. Nimetatud plaatidest on tootja kodulehel oleva info kohaselt Texona omadustelt vastupidavam kui Akutex, olles ka löögikindel. Selgituseks märgib vaide lahendaja veel seda, et tootja kodulehel on Akusto seinaplaatide teiste markide juures ka hankija märgitud variant Super, mille tehnilised näitajad eelnimetatud variantidest veelgi paremad. On ilmselge, et omadustelt vastupidavam sama tootja toode on ka kallim, mistõttu saab hankija vastust tõlgendada ka viisil, et talle sobib omadustelt ka kõige kehvemate näitajatega plaat. Seega ei ole hankija andnud oma selgitusega infot, mida polnud võimalik RHAD-st tuletada, samuti ei olnud ettevõtjale antud ka eksitavat infot, et hankija aktsepteerib vaid parimate omadustega plaate. Viimane oleks võinud tõepoolest mõjutada pakkumuste sisu.

4.8. Ettevõtja esitas 27.03.2023 järgmise küsimuse (RHR ID 729495): „*Palume täpsustada patsiendipaneeli pikkust- Kas saame õigesti aru, et patseindipaneel paigaldatakse tugevvoolu jõu plaanidel (näiteks EL-041_1k_jõud) näidatud alumiinium kaablikarbiku otsa välisseinani, st et paneeli pikkus on karbiku otsast kuni välisseinani ca 2000mm?*“. Hankija vastas järgmiselt: „*Palume arvestada Medicare Light patsiendipaneeliga 2 voodikohale, kogupikkus vastavalt ruumi laiussele (~3400 mm). Erandina arvestada lugemisvalgus vaid põhivoodikoha jaoks selle asukoha järgi.*“.

Vaides on hankija selgitanud, et joonistel EL-041_1k_jõud on aru saada, et paneelide pikkused on erinevad ja jäävad vahemikku 1600 – 3400 mm.

Vaide lahendaja hinnangul on hankija vastuses ettevõtja küsimusele üksnes selgitanud, et paneelid tuleb arvestada voodikohtade järgi ning paneelide pikkus sõltub ruumi laiusel. Sulgudes antud mõõt on tõlgendatav kui ligikaudne ruumi laius. Vastav info on RHAD koosseisus olevatelt joonistelt tuletatav ja seega pole tegemist uue infoga.

4.9. Kokkuvõttes on vaide lahendaja seisukohal, et vaidlustatud otsuses esitatud etteheited hanke läbiviimise kohta ei ole õigustatud ning hankija ei ole RHS § 46 lõiget 3 rikkunud. Hankija ei ole vaidlustatud otsuses viidatud teabevahetuse vastustes andnud uut teavet, ilma milleta ei ole pakkumuste esitamine võimalik või muutuksid juba esitatud pakkumused RHAD-le mittevastavaks või muutuks nende sisu.

Rakendusüksus on vaidlustatud otsuses õigesti märkinud, et selgitustega ei tohi RHADi muuta, kuid on jätnud tähelepanuta, et see tähendab ühtlasi, et ettevõtjatele ja hankijale kehtib hankes avaldatud RHAD muutumatul kujul. Antud juhul ei ole rakendusüksus FKO tegemisel ega ka RTK käesoleva vaide lahendamisel tuvastanud, et selgitustest lähtunud ettevõtja esitas RHAD-le mittevastava pakkumuse. Hankija on vaides veenvalt selgitanud ja asja materjalidega on tõendatav, et ettevõtjatele pidi RHAD-s esitatud info olema piisav pakkumuse esitamiseks. Hankija selgituste kohaselt ei saanud pakkumuste sisu muutuda ulatuses, mis oleks mõjutanud hanketulemusi ning vaide lahendamisel tuvastatud asjaoludest tulenevalt ei saanud ükski ettevõtja antud vastustest saada arvestatavat eelist teiste hankest huvitatud isikute ees.

4.10. Isegi kui mõõnda, et vaidluseluste küsimuste-vastuste osas leidis RHS § 46 lg 3 rikkumine aset seetõttu, et hankija vastustest tulenevalt pidid teabevahetuses osalevad ettevõtjad pakkumuse koostamiseks vähem vaeva nägema, ei saa sellest tuletada mõju pakkumuste sisule, sh maksumusele ning veel vähem hanketulemusele. Seda enam, et kõnealuste küsimuste-vastustega hõlmatud osa kogu hanke mahust oli väga väike ja ei saanud mõjutada hankest huvitatud isikute otsustust hankes osalemise kohta või pakkujate esitatud pakkumuse sisu läbivalt. Seega on välistatud, et antud selgitused võisid omada mingit finantsmõju.

4.11. Küll aga juhib vaide lahendaja hankija tähelepanu sellele, et vaides esitatud detailsed selgitused oleks võinud toetuse saaja esitada juba esialgses hanke kontrollis või hiljemalt finantskorrektsiooni eelnõule. Toetuse saajaga peetud kirjavahetusest nähtuvalt on RTK hanke-eksperdi küsimuste peale vastatud lakooniliselt, et „*Hankija on edastanud selgitavat infot, mis on*

fikseeritud vastuses ja puudub vajadus alusdokumentide muutmiseks.“. FKO eelnõule toetuse saaja oma seisukohti ei esitanud.

Hea halduse põhimõte ei kätke endas vaid haldusorgani kohustust asjaolusid igakülgseid uurida, vaid tähendab ühtlasi ka haldusakti adressaadi kohustust asja menetlemisele kaasa aidata ja asjaolusid haldusorganile selgitada. Kui toetuse saaja oleks juba varem vaites esitatud selgitused rakendusüksusele edastanud, siis ei oleks rakendusüksus FKO-d hankijale tõenäoliselt üldse koostanud.

4.12. Eelnevast tulenevalt ei ole vaidlustatud otsus õiguspärane, mistõttu RTK rahuldab toetuse saaja esitatud vaide ning tunnistas rakendusüksuse 20.12.2023 otsuse finantskorrektsiooni tegemise ja taotluse rahuldamise otsuse muutmise kohta nr 11.2-46/23/1532 kehtetuks. FKO alusel kinni peetud toetus tuleb toetuse saajale viivitamatult välja maksta.

(allkirjastatud digitaalselt)

Urmo Merila
peadirektori asetäitja

Lisaadressaat:
Hankeekspert OÜ

Koostaja: Katri Oja
5667 1349
katri.oja@rtk.ee